

Ústav pro českou literaturu AV ČR
Institute of Czech Literature of the CAS

PAMÁTNÍK
NÁRODNÍHO
PÍSEMNICTVÍ

**PROZATÍMNÍ SOUPIS DODATKŮ OSOBNÍHO FONDU
JAKUB DEML V LITERÁRNÍM ARCHIVU PNP PRAHA**
(Přírůstky po roce 1967, stav k 10. únoru 2021)

Zpracovali Lukáš Prokop (uspořádání a soupis)
a Daniela Iwashita (identifikace textů, úvod)

Jakub Deml u řeky Oslavy. Foto Ondřej Knoll, LA PNP, přírůstky fondu Jakub Deml

Malý průvodce po velkém chaosu

Komentář k dílčímu uspořádání a prozatímnímu soupisu dodatků osobního fondu
Jakuba Demla v LA PNP

Od smrti Jakuba Demla uplynulo 10. února 2021 šedesát let. Množství písemností, které zanechal, mělo pohnuté osudy. Také Demlův osobní fond v Literárním archivu PNP, poprvé inventarizovaný v roce 1963, je už po desetiletí v živém pohybu a bezpochyby dále poroste. Jeho přehledné zpracování je úkolem pro budoucnost, ztíženým několika okolnostmi: jednak početností, rozptýleností, variantností rukopisů a mírou jejich neutříděnosti a jednak tím, že se žánrově pestré texty, jež mísí reálné dopisy, prózy, verše, publicistiku i esejistiku, do obvyklých kategorií archivního třídění nevtěsnají (tj. často patří do více pomyslných přihrádek zároveň nebo nepatří tam, kam byly zařazeny). Manuskripty básnickových knih nedbají ani na hranice mezi rukopisy „vlastními“ a „cizími“, mezi rukopisy a tisky apod.: například do rukopisů *Šlépějí* či vzpomínek Deml vlepoval tištěné články i cizí rukopisy jako dopisy čtenářů, přátel či jiných literátů, takže součástí „rukopisu vlastního“ zařazeného do „prózy“ může být autograf dopisu někoho jiného, kupříkladu Vladimíra Holana nebo Josefa Floriana.

Odpověď na jednoduchou otázku „Co z Demla v PNP vlastně je?“ komplikují též proměny samotného Památníku národního písemnictví jako instituce, zejména přechod Literárního archivu Národního muzea pod Památník v roce 1964 – tedy jen rok poté, co byl Demlův fond v Národním muzeu sepsán – a postupné opakované přesuny archiválií mezi různými sbírkami PNP (takzvané delimitace), které nepřehlednou směs Demlových písemností znovu dvakrát zamíchaly.

Dnešní fond je rozdělen na dvě hlavní části v různém stadiu zpracování – první je ta, která byla (nebo by měla být) zachycena v inventáři Jana Wagnera *Jakub Deml (1878–1961). Soupis osobního fondu* (Edice inventářů č. 35. Literární archiv Národního muzea, Praha 1963); druhou tvoří 22 kartonů pozdějších přírůstků, jež (s výjimkou jednoho dodatku z roku 1967) nově sumarizoval Lukáš Prokop. Jeho soupis nyní nabízíme jako dočasnou pomůcku dalším badatelům.¹

Seznam vznikl z iniciativy a potřeb našeho týmu pro výzkum korespondence Jakuba Demla při edičním a textologickém oddělení Ústavu pro českou literaturu

---

¹ Tištěný soupis je k dispozici ve studovně LA PNP. Protože nejde o standardní archivní pomůcku, nebude zahrnuta do dostupných archivních webových vyhledávačů. Elektronická verze je dostupná na stránkách týmu pro výzkum korespondence Jakuba Demla Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Akademie věd ČR a zachycuje stav k 10. únoru 2021. K soustavnějšímu výzkumu rukopisů v archivech nás přiměla snaha vydávat básnickovy korespondenční soubory co možná uceleně. Prameny edic jsou přitom roztržštěné a nepřehledné. Například Demlovy a Šaldovy vzájemné listy vlastní nejméně čtyři různé archivy a jen v rámci LA PNP se nacházejí v devíti různých složkách – zčásti kvůli omylům v určení adresáta.²

Vyhledávání rukopisů se stalo nejobtížnější fází ediční přípravy korespondence. Proto jsme se s Šárkou Kořínkovou zaměřily na co nejlepší orientaci v básnickově osobním fondu v LA PNP. Vstřícnost archivu a tříletá podpora Grantové agentury ČR³ nám umožnily ve spolupráci s Literárním archivem největší problémy pojmenovat, pokusit se mylně identifikované nebo nesepsané části fondu určit, smysluplně přeskupit a podat jejich přehled. Prvním krokem byl právě prozatímní soupis dodatků fondu, který ve spolupráci s naším týmem pořídil Lukáš Prokop. K vyjasnění rozmanitých otázek přispěli též pracovníci LA PNP Tomáš Pavlíček, Petr Kotyk, Jan Krejčí, Hana Klínková, Karol Bílek, Jiřina Fojtíková a Jana Štursová.⁴

„Zbytky na půdě a v přístěncích“ aneb Mezery inventáře z roku 1963

Pochopit genezi a strukturu dodatků nám pomůže pohled do historie původního fondu. V úvodu Wagnerova inventáře z roku 1963 čteme: „Tento soupis zachycuje stav fondu k roku 1963 (43 kartony). Obsahuje osobní doklady, korespondenci, rukopisy, korektury, novinové výstřižky a fotografie. Korespondence obsahuje též soubory korespondencí vydavatelek díla Jakuba Demla, Pavly Kytlicové a Marie Rosy Junové, a korespondenci Demlova příznivce, faráře Josefa Ševčíka. Fond zahrnuje období 1875–1960.“

Kromě vzácného souboru dopisů Jakuba Demla Antonii Svobodové, které se dostaly do literárního archivu Knihovny Národního muzea již v roce 1957 po smrti adresátky, tvoří základ původního popsaného fondu Jakuba Demla pozůstalost odvezená z tasovského domu zemřelého básníka po dědickém řízení v roce 1961.⁵ Dokumenty o složitém projednávání dědictví dokazují, že už tehdy se začaly

---

² Na mylné zařazení některých dopisů upozornila Šárka Kořínková v komentáři k edici Tři neznámé dopisy Jakuba Demla F. X. Šaldovi (1917–1918). *Literární archiv* 43, KOMU svěřiti tento list? *Korespondence Jakuba Demla do roku 1918*, 2011. Eds. Daniela Iwashita a kol., s. 315–316. K umístění rukopisů více viz ediční komentáře ke svazku *Pozorné srdce. Vzájemná korespondence Jakuba Demla a F. X. Šaldy*. Eds. Šárka Kořínková, Daniela Iwashita. Ústav pro českou literaturu AV ČR, Praha 2016, s. 8, 404–406.

³ Grantová agentura ČR podpořila výzkum rukopisů v projektu Deml–Florian–Durych: Korespondence a polemiky v rukopisech, dopisech, publicistice, literární tvorbě, překladech a vydavatelském díle (GA18-23843S).

⁴ Jmenovaným kolegům i celému archivu děkujeme za dlouhodobou podporu a přátelské přijetí.

⁵ Za tyto a následující informace o historii fondu, jež čerpají z matriky LA PNP, vděčím Petru Kotykovi.

básnickovy vlastní písemnosti tříštit mimo jiné pro nejasnosti o dědických a majetkových právech. Básník kdysi věnoval veškerý svůj majetek dominikánskému řádu (v době perzekuce církevních řádů zastupovanému Náboženskou maticí), později zanechal více závětí a těsně před smrtí požádal přítele Miloše Dvořáka, aby vyzvedl a předal část písemností ustanovenému editorovi jeho díla Timotheu Vodičkovi⁶ – ty jsou dnes uloženy ve Vodičkově pozůstalosti v olomoucké pobočce Zemského archivu v Opavě.⁷ Kvůli tomuto prvnímu rozdělení nacházíme části týchž rukopisů nebo korespondenčních celků v obou institucích a v obou přitom existují vedle inventáře fondu dodatky, které sepsány dosud nebyly.⁸

Další rozdělení nastalo již při třídění písemností zanechaných v básnickově domě. Do fondu Jakuba Demla v Literárním archivu se dostávaly postupně, natřikrát: první, největší část je ta, kterou inventarizoval Jan Wagner v roce 1963 ještě v Národním muzeu. Druhá a třetí část přibyly do fondu až v letech 1967 (jeden karton a několik složek rukopisů) a 1975 (jedenáct kartonů a tři fotoalba) a ve Wagnerově inventáři zahrnuty nejsou. Tím vzniklo poměrně široké a pro badatele nezřetelné pomezí mezi dokumenty z Demlovy pozůstalosti a přírůstky od jiných původců.

Dodatek z roku 1967 tvořilo původně 267 položek převedených do archivu z oddělení dokumentace. Záznam o předání z 3. července 1967 vznik této části fondu osvětluje: „Je to soubor písemností, který se vytvořil při třídění druhého sledu z kompletu materiálů výtvarné a umělecké povahy; byl ponechán Literárním archivem oddělení dokumentace (zbytky na půdě a v přístěncích) při prvním rychlém roztrídění na místě při vyprazdňování domu spisovatele v Tasově. Konsignaci pořídil dr. Josef Knap. Celý soubor byl zapsán v knize přírůstků pod č. 50/65. Z něho se předává část II.: rukopisy, podle konsignace 276 položek, z toho se vyjímá položka: 20, 21, 22, 273–276,⁹ vesměs návrhy titulních listů.“ Knapův soupis je zařazen pouze do příslušného kartonu (nynější označení 21/C/10, tužkou připsáno „dodatky 1–266“),¹⁰ obsahujícího převážně jednotlivé dopisy adresované Demlovi nebo nakladatelkám Pavle Kytlicové a Marii Rose Junové. Tento karton tvoří jakýsi samostatný

---

⁶ Dvořákovo svědectví viz Dvořák, Miloš: Smrt Jakuba Demla. In: *O Jakubu Demlovi*. Ed. Ladislav Soldán. Cherm, Praha 2007, s. 91–105.

⁷ Viz Kouřil, Miloš: *Pozůstalost Timothea Vodičky s písemnostmi Jakuba Demla 1902–1966*. ZA v Opavě, pobočka Olomouc, 1969. Dostupné z: <https://digi.archives.cz/da/permalink?handlerInterView=&xid=5bef1bc38345bdfef9f411d3bf28d77do&entityType=10016> [přístup 5. 10. 2021].

⁸ Za orientaci v přírůstcích fondu s Vodičkovými a Demlovými písemnostmi i za jejich zpřístupnění děkuji archiváři Štěpánu Kohoutovi ze Zemského archivu v Opavě, pobočky Olomouc.

⁹ Vyjmuté položky jsou nyní součástí Uměleckých sbírek PNP.

¹⁰ Položky 267–272 Knapova soupisu jsou již zařazeny do dodatků fondu sepsaných Lukášem Prokopem.

fond ve fondu (většina položek doplňuje korespondenční část Wagnerova inventáře, například jednotlivé dopisy od básníkovy rodiny, Františka Bílka, Jaroslava Durycha, Jana Čepa, Čenka Vořecha aj.), a protože jeho soupis v elektronické podobě zatím neexistuje, kopii Knapova seznamu zařazujeme do dokumentů přírůstků. V budoucnu bude tento karton nově zpracován a plně začleněn do fondu i jeho celkového inventáře.

Druhým návratem části vlastní pozůstalosti do Demlova fondu bylo „převedení sbírkového materiálu č. 93/1975“ z oddělení Uměleckých sbírek do Literárního archivu opět v rámci delimitace fondů PNP. Ač je dodatek z roku 1975 mnohem rozsáhlejší než předešlý, jeho seznam je velmi lakonický: „rukopisy 1 krabice; tisky a separáty 8 krabic; fotografie 2 krabice, 3 fotoalba“. Tento druhý, nepopsaný dodatek nyní uspořádal a zahrnul do nového soupisu Lukáš Prokop.

Pokud má být však badatelům jasnější struktura a dostupnost Demlových písemností v Literárním archivu v úhrnu, je nutné zmínit největší problém původního Wagnerova inventáře z roku 1963: ač se zejména v oddílu Korespondence jeví precizně, ve stručně pojatém oddílu Rukopisy vlastní je nepřesný a zejména v nenápadné položce „fragmenty různých rukopisů do Šlépějí, celkem 8 kartonů“ de facto nezpracovaný. Zmíněné kartony ve skutečnosti obsahují rukopisy nebo jejich zlomky ke zhruba sedmdesáti Demlovým knihám včetně většiny *Šlépějí* a knih, které jsou v soupisu sice obsaženy, ale vyčleněná popsaná část není úplná (takže teprve obě části, zapsané a mylně zařazené do *Šlépějí*, skládají úplnější rukopisný celek, jako je tomu v případě knih *Život sv. Dymny*, *Dílo Felixe Jeneweina*, *Mé svědectví o Otokaru Březinovi*, *Smrt Pavly Kytlicové* a dalších), ale i desítky textů nevidovaných (rukopisy *Zapomenutého světla*, *Tepny*, *Cesty k Jihu* aj.) nebo dosud neznámých (z rozsáhlejších textů zejména kázání a přednášky, ale i jednotlivé básně, jeden karton dopisů atd.). Povšechná identifikace mnoha písemností se *Šlépějemi* tak reálný obsah a rozsah Rukopisů vlastních naprosto zkreslila.¹¹

V roce 2018 jsme se Šárkou Kořínkovou v rámci zmíněného výzkumu začaly tyto rukopisy identifikovat, skládat a pořádat. Zprvu jsme z fondu oddělily oněch osm kartonů *Šlépějí*, ale v zájmu scelení textových částí, které patřily k sobě, jsme k nim později přiřadily i veškeré složky evidované jako poezie (jeden karton), dále jeden karton s větší částí rukopisu *Dílo Felixe Jeneweina* a dva kartony s označením

---

¹¹ Wagnerův soupis je v mnoha ohledech pečlivý, proto můžeme o příčině tohoto nedodělku jen spekulovat. Zřejmě je pouze, že inventář vznikl poměrně rychle a že stovky promísených fragmentů v krátké době uspořádat nelze, tím méně bez přístupu k celku Demlova díla a bez detailní pozornosti ke struktuře, motivům či „klíčovým slovům“ jednotlivých knih. Dnes můžeme tyto indicie identifikovat a vyhledávat i díky digitalizaci knih.

„Mé svědectví o Otokaru Březinovi. Fragment a různé úpravy rukopisu“. Popis a třídění této části pokračuje a její dílčí soupis teprve vzniká. Po hrubém roztřídění a sestavení rukopisů známých knih čítá 19 kartonů.¹²

Jakmile se podaří popsat i tuto výseč rukopisné pozůstalosti, čeká Literární archiv velký úkol: celý fond Jakuba Demla i všechny dílčí, provizorně sepsané části (tj. seznam Wagnerův, Knapův, nynější Prokopův a vznikající seznam oněch 19 kartonů vyjmutých z Wagnerova uspořádání) spojit a jako celek nově uspořádat a inventarizovat, ideálně formou, která by umožňovala průběžně soupis doplňovat a vyhledávat v něm podle různých hledisek, s ohledem na to, že některé písemnosti patří geneticky do více oddílů nebo pododdílů zároveň (typicky do Korespondence i Rukopisů vlastních nebo do veršů i rukopisů polyžánrových knih s převahou prózy).

Nejvýznamnější dodatky a jejich původ

Nový soupis dodatků po roce 1967 pomůže zorientovat se zhruba v jedné třetině fondu. Polovinu z 22 kartonů tvoří nepopsaný přírůstek z Uměleckých sbírek PNP, druhou polovinu dary a koupě od jiných původců. Dosud jedinou dostupnou informaci o dodacích poskytovaly badatelům karty v příruční kartotéce studovny LA PNP. Záznamy však končí v roce 2003 a údaje nejsou digitalizovány.

Ani karty, ani inventáře neuvádějí, od koho nově nabyté písemnosti pocházejí. Tito původci jsou obzvláště v Demlově případě významní: především ti, které básník učinil svědky či aktéry víceméně skryté literární komunikace. Některým svěřil své práce v období, kdy nesměl publikovat, a oni je po desetiletí zákazů uchovali. Další opisovali jeho písemnosti v samizdatu. Jiní naopak rukopisy zadržovali, nicméně i dočasná ztráta mohla texty zachránit. Několik významných případů zde uvedu.

V roce 1982 věnoval Jaroslav Staněk Památníku písemnictví obsáhlý vlastní opis 166 dopisů Jakuba Demla Josefu Florianovi z let 1905–1935, jejichž originály po roce 2000 praprotomci Josefa Floriana rozprodali a v podobě zachycené Staňkem se na jednom místě už nenacházejí (většinu dnes vlastní Moravské zemské muzeum v Brně, část však zůstala v soukromých rukou a některé dopisy jsou nezvěstné).¹³

---

¹² Tato část fondu zatím zpřístupněna není. Obsažené neznámé texty a varianty bohužel většinou chyběly i ve vycházejících edicích Korespondence Jakuba Demla a básnickových Sebraných spisech; více k této problematice Iwashita, Daniela: Co nám schází k celému Demlovi. *Kanon*, 18. 3. 2021 [online]. Dostupné z: <http://i-kanon.cz/2021/03/18/co-nam-schazi-k-celemu-demlovi/> [přístup 5. 10. 2021].

¹³ Viz Pejchal, Igor: *Listy Jakuba Demla Josefu Florianovi*. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha 2013. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/52050> [přístup 5. 10. 2021].

Právě u Josefa Floriana uvízly některé Demlovy rukopisy už v roce 1911, po jejich prvním rozchodu. Touto událostí začala spletitá historie tříštění jeho písemností. Některé se proto dodnes nacházejí ve Florianových fondech v Brně, Praze i Třebíči. Z Florianovy postupně rozprodávané pozůstalosti patrně pocházejí i další, spíše kusé přírůstky Demlova fondu v LA PNP z antikvárního nákupu v roce 2003: překlady *Salve Regina*, *Život sv. Vincence Ferrerského*, *Dies irae*, *Modlitby sv. Brigity* a další.

Po sedmdesáti letech od svého vzniku se do Demlových písemností vrátil též rozsáhlý rukopis jeho posledního publikovaného knižního překladu, Bellarminova pojednání *O vystupování mysli k Bohu po žebřících věcí stvořených*. V roce 1948 jej stihlo vydat Nakladatelství Brněnské tiskárny a rukopis zůstal u redaktora nakladatelství Jana Zahradníčka. Literárnímu archivu jej roku 2018 předal básníkův syn Jan Jakub Zahradníček.

K nejvzácnějším přírůstkům patří Demlova odeslaná korespondence, například Josefu Battovi z let 1953–1960,¹⁴ Waltru Marasovi,¹⁵ výtvarníkovi Miroslavu Vyčítalovi, doplněk ke korespondenci s Františkem Bílkem (antikvární nákup v roce 2018)¹⁶ i umělecky cenná korespondence Marii Tischlitzové (dar Davida Fallady z roku 2020).¹⁷ Některé rozsáhlejší korespondenční soubory obsahují další básnickovy texty nebo dokumenty: například k dopisům Evermodu Vladimíru Balcárkovi z let 1912–1959¹⁸ původně patřil strojopis pozdních básní *Ledové květy*, *Triptych* a *Zjevení* (přírůstek z roku 1983); k dopisům manželům Vořechovým rukopis *Tasovské akvarely Marie Vořechové* a zápisník k *Dílu Felixe Jeneweina* (přírůstek z roku 1995). Právě u podobných souborů, které se ve fondu běžně rozptýlí podle žánrů, potřebujeme alespoň v popisu zachovat kontext adresáta a jeho doby. Proto ke třem nejkomplexnějším sbírkám písemností a fotografií zařazujeme do dodatků i jejich průvodní dokumenty (soupisy, posudky aj.). Jde o sbírky Jana Amose Vernerera, Václava Maršíka a Dušana Straňáka.

---

¹⁴ Knižně Deml, Jakub: *Milý pane Josefe B.* Eds. Jiří Hrabal, Mojmír Trávníček. Masarykova veřejná knihovna, Vsetín 2001.

¹⁵ Ediční zpracování viz Šilhavá, Klára: *Dopisy Jakuba Demla Waltru Marasovi. Písemná práce z literatury – II. cyklus.* Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha [2009].

¹⁶ Tyto nově zakoupené dopisy nejsou zahrnuty v dvojsvazkové edici vzájemné korespondence Jakuba Demla a Františka Bílka *Číslo jednací: láska*. Ed. Iva Mrázková. Dauphin, Praha – Podlesí 2012.

¹⁷ Tiskem viz *Dopisy Jakuba Demla Marii Tischlitzové*. Eds. Igor Pejchal, Michaela Němcová. *Literární archiv* 43, 2011, s. 218–243.

¹⁸ Knižně v edici vzájemné korespondence Demla s Balcárkem *Příteli Evermodu Balcárkovi místo čestného diplomu*. Eds. Lenka Žehrová a kol. Dauphin, Praha – Podlesí 2013.

Nejrozsáhlejší sbírka Jana Amose Vernerera, ve třicátých letech Demlova blízkého spolupracovníka, redaktora a vydavatele, se do LA PNP dostala ve dvou částech: po neúspěšném pokusu o odprodej z roku 1981 následovalo odkoupení první části v roce 1987 a druhý nákup v roce 1996. V první akvizici, kterou sumarizuje nabídkový seznam a jejíž hodnotu objasňuje připojený posudek Vladimíra Binara,¹⁹ se nachází mj. vzácný soubor 260 básnickových dopisů J. A. Vernerovi z třicátých až padesátých let i téměř kompletní překlad Rilky *Knihy obrazů* z roku 1909. I tento rukopis uvízl u Floriana v roce 1911, ovšem při opětovném navázání korespondence jej Florian v roce 1930 vrátil se slovy: „V zastrčeném koutě našel jsem Váš starý rukopis překladu Rilkových básní. Nevěděl jsem, že to tady mám.“²⁰ Deml později zřejmě svěřil rukopis Vernerovi a po půl století se do básnickových písemností opět vrátil. Druhá část Vernerovy sbírky (zakoupená v roce 1996) obsahuje další korespondenci či rukopisy Jakuba Demla i Jana Amose Vernerera. Tato část měla podle přání zůstavitelky Boženy Vernerové zůstat jako samostatně sepsaná sbírka, proto je i v soupisu Lukáše Prokopa uvedena zvlášť. Avšak vzhledem k tomu, že první, stěžejní část Vernerovy sbírky (zakoupená v roce 1987) již byla včleněna mezi ostatní přírůstky, i v zájmu přehlednosti fondu a sloučení korespondence témuž adresátovi mají být v budoucnu všechny Demlovy písemnosti z druhé části Vernerovy sbírky při celkovém zpracování přesunuty do běžného Demlova fondu a zvlášť ponechány jen ty písemnosti J. A. Vernerera, které s Demlem a jeho knihami přímo nesouvisí (tak vznikne zvláštní oddíl Demlova fondu analogický písemnostem Josefa Ševčíka, Pavly Kytlicové a Marie Rosy Junové).²¹

Dalším komplexním souborem, důležitým pro poznání Demlova života a psaní v padesátých letech, jsou písemnosti, které v roce 1996 prodal archivu Václav Maršík. Kromě souboru 78 Demlových dopisů a pohlednic z padesátých let a dalších dopisů od Marie Rosy Junové a Marty Vrbové obsahuje rukopisy, strojopisy i tisky pozdních básní (Samota, Stařec před jeslemi, Cestou do Betléma, *Triptych*, Hymnus na sv. Vojtěcha) a rozsáhlý rukopis překladu Svatého Bernarda opata o obrácení řeč ke klerikům. V roce 1997 Maršík archivu daroval ještě vlastní rukopisné vzpomínky na Demla, další fotografie a drobné tisky.

K nejcennějším doplňkům fondu patří karton písemností, které v roce 2016 daroval archivu Dušan Straňák, nejbližší žijící svědek posledních sedmnácti let

---

¹⁹ Kopie těchto dokumentů jsou nyní rovněž začleněny do Vernerovy sbírky.

²⁰ Dopis Josefa Floriana Jakubu Demlovi z 30. 4. 1930. ZA v Opavě, pobočka Olomouc, fond Vodička Timotheus.

²¹ O tomto postupu rozhodl vedoucí LA PNP – viz též úvodní poznámku k soupisu Vernerovy sbírky.

básníkovy života. Rodina Straňákových básníkovi všestranně pomáhala a byla s ním v pravidelném kontaktu v letech 1944–1961. Základem sbírky je přes 140 dopisů a pohlednic různým členům rodiny, doplněných obrázky, listy dalších pisatelů (Konstantin Miklík, Marie Rosa Junová) i rukopisy básní z konce života (včetně *Triptychu*). Ke sbírce patří též přírůstek do Uměleckých sbírek PNP – portrét Jakuba Demla od Františka Bílka. Vernerova, Maršíkova a Straňáková sbírka spolu s pozůstalostí Lumíra Kuchaře, nedávno získanou Moravským zemským muzeem v Brně (obsahuje mj. dopisy manželům Vítězovým, Karlu Hlineckému či opisy listů Josefu Kapinusovi)²² výrazně rozšiřují představu o básníkově práci a názorech ve čtyřicátých a padesátých letech, kdy se dopisy mecenášům a přátelům staly hlavním žánrem básníkovy tvorby i poslední možností jejího předávání a zachování.²³

Daleký cíl

Soupis dodatků nám poskytuje jasnější představu o struktuře jedné části Demlova rukopisného a epistolárního díla. Nové zpracování celého fondu, které LA PNP do budoucna zamýšlí, však potrvá ještě léta a poznávání básníkovy písemného odkazu tím zdaleka neskončí. Dokumenty, výtvarná díla či předměty, které souvisejí s Jakubem Demlem a jeho literární či uměleckou spoluprací a vydavatelskou činností, se v PNP nacházejí též mimo jeho osobní fond: v oddělení Uměleckých sbírek, v Knihovně PNP i v řadě dalších fondů Literárního archivu, jež také rostou nebo nově vznikají. Příkladem mohou být Demlovy dosud neznámé překlady Angely z Foligna v přírůstcích fondu Jaroslava Durycha, básníkovy listy ve fondu S. K. Neumanna,²⁴ Vlastimila Vokolka či Františka Kašpara nebo novější fondy editorů Vladimíra Binara a Petra Holmana.

Pro budoucí kritické vydávání básníkovy díla bude nezbytné vyhledat a sepsat též básníkovy písemnosti rozptýlené jak v PNP, tak v dalších institucích nebo soukromých sbírkách. Teprve podobný generální soupis umožní disiecta membra Demlova rozsáhlého, roztříštěného a stále putujícího literárního odkazu jednou scelit.

Daniela Iwashita, květen 2021

---

²² Za možnost seznámit se s touto sbírkou děkuji Marku Nekulovi a kurátorce oddělení dějin literatury MZM Haně Kraflové.

²³ Některé Demlovy dopisy Vítězovým, Straňákovým, Vořechovým či Hlineckému zařadili editoři Jiří Olič a Marek Nekula do výboru *Pišu to při světle nočním*. Torst, Praha 1998.

²⁴ Tiskem viz Dopisy Jakuba Demla S. K. Neumannovi. Eds. Barbora Kulhavá, Petra Klimešová a Tereza Tvardíková. *Literární archiv* 43, 2011, s. 244–265.

Soupis přírůstků fondu Jakub Deml uložených v LA PNP po roce 1967

[červeně značíme čísla kartonů]

Doklady

A. Cizí

kopie seznamu prvního dodatku k fondu Jakub Deml z r. 1967, který není
obsažen v tomto seznamu ani v inventáři z roku 1963; zpracoval Josef Knap
kopie soupisu sbírky Václava Maršíka
kopie průvodního dopisu Dušana Straňáka

Korespondence

A. vlastní:

1. přijatá:

osoby:

- [k1] Kudláček Jan => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1949, 1 ll, 1 ob., k1
nezjištěný spolužák z bohosloví => Deml Jakub, 1 dopis po 1902, 1 ll, k1
Straňák Dušan => Deml Jakub, 1 kopie dopisu z roku 1960, 2 ll, k1

korporace:

Československý spisovatel => Deml Jakub, 1 kopie dopisu z roku 1957, 1 ll, k1

2. odeslaná:

osoby:

Deml Jakub => Balcárek Evermod Vladimír, 104 dopisů, 10 dopisnic,
5 pohlednic, 3 fota z let 1905–1959 a 2 pohlednice a 2 fota s.d., 251 ll, 2 ob. k1
Deml Jakub => Batta Josef, 25 dopisů, 1 kresba, 2 tisky z let 1953–1960, 36 ll, k1
Deml Jakub => Bílek František, 24 dopisů, 1 pohlednice a 220 opisů dopisů
z let 1901–1923, 250 ll, 5 ob., k1
Deml Jakub => Bláha I. A., 1 dopis z roku 1906, 1 ll, k1
Deml Jakub => Bradáč Ludvík, 1 dopis z let 1921/1927, 1 ll, k1
Deml Jakub => Doležal Jaromír, strojopisný opis 40 dopisů a 5 lístků z let
1912–1929 s komentáři, 52 ll, k1

- [k2] Deml Jakub => Florian Josef, 1 kopie dopisu z roku 1930, 1 ll, k2
- Deml Jakub => Florian Josef, strojopisný opis 166 dopisů z let 1905–1935 + dalších 17 dopisů různým adresátům (mj. Celestýnu Jiříkovi, Veronice Erlebachové, biskupu Pavlu Huynovi, Jindřichu Skopcovi) z let 1906–1910, jejichž opisy Deml zaslal Florianovi, strojopis Jaroslav Staněk, 306 ll, k2
- Deml Jakub => Jeníková Marie, 3 dopisy z roku 1943, 5 ll, 3 ob., k2
- Deml Jakub => Jindrák, 1 kopie dopisu a 1 tisk z roku 1935, 2 ll, k2
- Deml Jakub => Klimeš Josef, 1 dopis a 1 kresba z roku 1944, 1 ll, 1 ob., k2
- Deml Jakub => Krula Bohuslav, 1 kopie dopisu z roku 1949, 3 ll, k2
- Deml Jakub => Maras, Walter, 20 dopisů, 1 lístek a 2 pohlednice s 5 přiloženými německými básněmi (Hand und Stimme, Der Menschenfresser, Morgengebet, Der Jüngste Tag, Lob des Tages) z let 1930–1934, v 1 dopise nalepena vylisovaná květina, 43 ll, k2
- Deml Jakub => Maršík Václav, 73 dopisů, 5 pohlednic a 6 tisků z let 1950–1960, 103 ll, 93 obálek, 4 ústřižky, 1 foto s věnováním (1957), k2
- Deml Jakub => Němec Jiří, 2 dopisy z let 1954–1955, 2 ll, k2
- Deml Jakub => nezjištění drazí přátelé, 1 dopis z roku 1918, 1 ll, k2
- Deml Jakub => nezjištěný, 1 dopis z let 1918/1930, 1 ll, k2
- [k3] Deml Jakub => nezjištěný, 1 fragment dopisu z let 1920/1940, 1 ll, k3
- Deml Jakub => nezjištěný Karel, 1 dopis z roku [1935], 1 ll, k3
- Deml Jakub => nezjištěný Karel, 1 kopie fragmentu dopisu z roku [1935], 1 ll, k3
- Deml Jakub => Nezval Vítězslav, 1 kopie dopisu a 3 tisky z roku 1957, 4 ll, k3
- Deml Jakub => Patříčný Josef, 3 dopisy z roku 1918, 5 ll, k3
- Deml Jakub => Straňák Dušan, 46 dopisů, 7 dopisnic, 1 fotografie s věnováním JD a podpisy manželů Vodičkových z Vánoc 1958, 5 tisků a 22 pohlednic a básně z let 1944–1961, 121 ll + 25 obálek, k3
- Deml Jakub => Straňák Jan, 15 dopisů, 16 pohlednic a 3 tisky z let 1937–1959, 46 ll, k3
- Deml Jakub => Straňáková Milada, 21 dopisů a 15 pohlednic, 1 ob., z let 1938–1961, 39 ll, k3
- Deml Jakub => Straňáková Věra, 2 kopie pohlednic z roku 1944, 2 ll, k3
- Deml Jakub => Stybor Josef, 2 dopisy z roku 1950 a 1959, 4 ll, k3
- Deml Jakub => Sýkora Hanuš, 1 dopis z roku 1916, 2 ll, k3
- Deml Jakub => Tischlitzová Marie, 16 dopisů z let 1912–1913, 48 ll, k3
- Deml Jakub => Tylšar P., 1 přepis dopisu z roku 1919, 1 ll, k3

- [k4] Deml Jakub => Verner Jan Amos, 320 dopisů a pohlednic z let 1929–1957, 393 ll, 200 ob., k4
- [k5] Deml Jakub => Vítězová Zenobie, 1 kopie dopisu z roku 1948, 1 ll, k5
- Deml Jakub => Vochoč Martin Jan, 6 kopií pohlednic (fotografie), z roku 1937–1940, 6 ll, k5
- Deml Jakub => Vořech Čeněk, 97 dopisů a 42 lístků poštovní, 1913–1960, 202 ll, k5
- Deml Jakub => Vořechová Marie, 7 dopisů z let 1918–1935, 9 ll, k5
- Deml Jakub => Vořechovi Čeněk a Marie, 54 dopisů, s.d., 98 ll, k5
- Deml Jakub => Vyčítal Miroslav, 11 dopisů 2 dopisnice (+ 1 související dopisnice Vyčítalovi od grafického závodu Jan Štenc) z let 1920–1921, 19 ll, k5

korporace:

- Deml Jakub => Československý spisovatel, 1 kopie dopisu z roku 1957, 1 ll, k5
- Deml Jakub => Unie, 1 dopis z roku 1934, 1 ll, k5

B. cizí:

osoby:

- Blažek Jiří => Straňák Dušan, 1 dopis z roku 1960, 1 ll, k5
- Dvořák Miloš => Straňák Dušan, 1 dopis a 1 pohlednice z roku 1961, 3 ll, k5
- Florian Josef => Fučík Bedřich, 1 kopie dopisu z roku 1930, 2 ll, k5
- Florian Josef => nezjištěný, 1 dopis z roku 1933, 2 ll, k5
- Frič Jaroslav Erik => Straňák Dušan, 1 dopis z roku 1996, 1 ll, k5
- Junová Marie Rosa => Batta Josef, 21 dopisů, 3 dopisnice, 3 fotografie a 1 tisk z let 1950–1964, 28 ll, k5
- Junová Marie Rosa => Bláha A., 1 dopisnice z roku 1958, 1 ll, k5
- Junová Marie Rosa => Francl Gustav, 2 dopisy z roku 1950, 2 ll, k5
- Junová Marie Rosa => Maršík Václav, 33 dopisů, 1 navštívenka se vzkazem, 1 fotokopie modlitby z let 1950–1958, 40 ll, k5
- Junová Rosa => nezjištěný Jiří, 1 dopis s.d., 1 ll, k5
- Junová Marie Rosa => Straňák Dušan, 5 dopisů, 3 pohlednice a 2 dopisnice z let 1944–1962, 36 ll, 18 ob., k5
- Junová Marie Rosa => Straňáková Milada, 8 dopisů z let 1951–1957, 14 ll, k5
- Klíma Josef => Straňák Dušan, 1 dopisnice z roku 1945, 2 ll, k5

Krula Bohuslav => Straňák Dušan, 2 dopisy a 1 strojopisná knížka Miloše Dvořáka „Proč věřím“ z roku 1970, 15 ll, 1 ob., k5
Lipka Andrej => Straňák Dušan, 2 dopisy z roku 1950, 2 ll, k5
Masaryk Jan => Winklerová Kateřina, 1 dopis z roku 1942, 1 ob., 1 ll, k5
Miklík Konstantin => Straňáková Milada, 2 dopisy a 3 pohlednice z let 1947–1948, 7 ll, k5
Mlýnský Damian => Straňák Jan, 1 pohlednice z roku 1947 (vystřižená poštovní známka), 1 ll, k5
nezjištěná Vladka => babička, 1 dopis, s.d., 1 ll, k5
nezjištěný Karel => Němec Jiří, 1 dopis z roku 1970, 1 ll, k5
Straňák Dušan => Dědictví Jakuba Demla, 1 kopie dopisu z roku 1996, 3 ll, k5
Straňák Dušan => nezjištěný Aleš, 1 dopis z roku 1955, 1 ll, k5
Straňák Dušan => Junová Marie Rosa, 1 dopis z roku 1962, 1 ll, k5
Straňák Dušan => Straňák Jan, 1 dopis z let 1950/1960, 2 ll, k5
Veselský Jiří => Němec Jiří, 1 dopis z roku 1955, 1 ll, k5
Vodička Timotheus => Straňák Dušan, 5 dopisů z let 1958–1964, 7 ll, 4 ob., k5
Vondra Josef => Straňáková Milada, 1 dopis z roku 1944, 1 ll, k5
Vrbová Marta => Maršík Václav, 5 dopisů a 2 pohlednice z let 1959–1960, 8 ll, k5

korporace:

Dědictví Jakuba Demla => Straňák Dušan, 1 dopis z roku 1996, 1 ll, 1 ob., k5

Rukopisy

A. vlastní:

1. básně:

- [k6] Cestou do Betlema, báseň, strojopis s podpisem Jakuba Demla, 1955, 3 ll, k6
Cestou do Betlema, báseň, rukopis převážně cizí rukou, 1955, 3 ll, k6
Moji přátelé, básně v próze, rukopis svázaný v knížce s vlepenými suchými květinami a s věnováním Čeňku Vořechovi, 1917, 10 ll, k6
Podobizna, s věnováním Otokaru Zacharovi, báseň, rukopis, 3 ll, k6
Stařec před jeslemi, báseň, strojopis, 1955, 2 ll, k6
Svatá noc, báseň, na rubu prozaický text Co činiti..., rukopis, s.d., 1 ll, k6
Triptych, básně, strojopis s rkp. poznámkami, 1960, 4 ll, k6
[k13] „Už kolik dní...“ [Triptych], básně, rukopis, s.d. [1950], 4 ll, velký formát, k13

2. Kratší prózy zařazené do větších celků:

[k6] Sestrám (1924)

Hej, Sokole..., esej/úvod ke knize Sestrám, rukopis, 1924, 1 ll, k6

Jak já čtu, rukopis, 1924, 12 ll, k6

Naše vatra, rukopis, 1924, 19 ll, k6

Obětování, rukopis, s.d., 40 ll, k6

Slavík svatého Bonaventury (1925)

„Na konec děkuji panu převoru...“, rukopis, 1925, 1 ll, k6

Listy Jakuba Demla Otokaru Březinovi (1933)

„Ještě před ukončením...“, rukopis, fragment, 1933, 8 ll, k6

Píseň vojína Šílenice (1935)

„Původně měl...“, kopie fragmentu předmluvy, rukopis, s.d., 7 ll, k6

Mohyla (1948)

Marta, rukopis, s.d., 16 ll, k6

3. kratší texty a eseje:

Dílo Jana Konůpka, esej, rukopis, s.d., 5 ll, k6

Jarní dopoledne, lyrický dialog, na rubu dopis datovaný 18/4 09, adresovaný

„milé sestřičce“, rukopis, s.d., 1 ll, k6

Kniha, esej, rukopis, s.d. [1940 vyšlo v časopise Vyšehrad; 1941 in

Šlápěje XXVI], 16 ll, k6

Pavla Kytlicová, esej/vzpomínka, rukopis, 1948, 11 ll, k6

Příklad české ženy, esej, rukopis, [1940–1941], 8 ll, k6

„Přinesl mu jich...“, fragment, rukopis, s.d. [30. léta], 2 ll, k6

Tasovské akvarely Marie Vořechové, esej, rukopis, 1935, 6 ll, k6

4. věnování:

Černému J. na rubu portrétu Pavly Kytlicové, kopie rukopisu, 1933, 2 ll, k6

Maršíkovi Václavu, kopie rukopisu, 1957, 1 ll, k6

Masarykovi Tomáši G., věnování, rukopis, 1925, 1 ll, k6

Nezvalovi Vítězslavu, kopie rukopisu, 1934, 2 ll, k6

Nezvalovi Vítězslavu, rukopis, 1934, 2 ll, k6

Toyen, kopie rukopisu, 1930/1940, 1 ll, k6

5. užité texty – pozvánky, instrukce:

„J. Konůpek navrhuje...“, kopie fragmentu textu/dopisu, s.d., 2 ll, k6

„V úterý...“, pozvánka, rukopis, 1935, 1 ll, k6

6. překlady:

[k7] Bellarmin Robert: O vystupování mysli k Bohu po žebřících věcí stvořených, 1948, 316 ll, k7

Breviarum Romanum: „Život svatého Vincence Ferrerského“, článek, rukopis, s.d. [před 1911], 1 ll, k7

da Celano Tommaso: „Dies irae“, báseň, rukopis, s.d. [před 1911], 2 ll, k7

„Modlitba svaté Brigity“, modlitba, rukopis, s.d. [před 1911], 15 ll, k7

Pius X.: „Dekret, jímž se utvrzuje kult od nepamětné doby vzdávaný ctihodnému sluhovi Božímu Janu Ruysbroeckovi...“, rukopis, s.d. [před 1911], 2 ll, k7

Rilke Rainer Maria: Kniha obrazův, překlad, rukopis, 1909, 140 ll, k7

Schmelzeis: „Das Leben und Wirken der hl. Hildegardis“: Salve Regina, článek, rukopis, s.d. [před 1911], 1 ll, k7

Svatého Bernarda opata o obrácení řeč ke klerikům, spis s předmlouvou JD, rukopis, 1949, 77 ll, k7

7. pracovní materiály:

Moji přátelé, technické poznámky k vydání, tiráž, frontispis, s.d., 4 ll, k7

8. deníky a zápisníky:

zápisník v modrých deskách, malý formát, s.d. [1928–1930], 24 ll, k7

9. ostatní:

zpěvník koled, rukopis, s.d., 15 ll, k7

B. cizí:

1. krátké texty:

- [k8] Dvořák Miloš: Smrt Jakuba Demla, strojopis sešitý sešíváčkou a 2 další kopie, 1961, 17 ll + 2 × 17 ll, k8
- Dvořák Miloš: Smrt Jakuba Demla, fotokopie rukopisu, 1961, 21 ll, k8
- Hora Petr: Deml, Jakub: Milý pane Josefe B. [dopisy JD Josefu Battovi], strojopis, 2001, 1 ll, k8
- Maršík Václav: Jakub Deml – texty věnování, strojopis, 1994, 2 ll, k8
- Maršík Václav: Vzpomínky na Jakuba Demla, rukopis svázaný v knížku, 1997, 20 ll, k8
- Matoušek Kajetán: promluva při pohřbu dr. Blanky Blažkové, 1960, 2 ll, k8
- Miklík Konstantin: Píseň k svatému Floriánovi, strojopis, a notový zápis písně, s.d., 3 ll, k8
- nezjištěný: Samota, báseň, rukopis, s.d., 1 ll, k8
- nezjištěný: „Ve čtvrtek večer navštívil jsem pana velvyslance...“, text (opis zprávy z tisku?) k aféře zaměstnance sovětského velvyslanectví v Praze Kosimova; (bylo volně uloženo u fondu Jakub Deml v depozitáři Strahov a není jasné, zda do fondu patří; ve Šlépějích tato zpráva není), 2 ll k8
- Nezval Vítězslav: Jakubu Demlovi k 20. 8. 1948, báseň, strojopis, 1 ll, k8
- Weil Jiří: Nikdy se nedozvíme její jméno, fragment rukopisu v zeleném potrhaném sešitě, s.d., 9 ll, k8

2. překlady:

- Florian Josef: Charles Baudelaire: Albatros, báseň, rukopis, + kopie, s.d., 2 ll, k8
- Miklík Konstantin: Zjevení svatého Jana apoštola, strojopis, s.d., 130 ll, k8
- Miklík Konstantin: Kritické studium, přiložené obrázky a imprimatur, 1947, 53 ll, k8
- nezjištěný: fragment překladu o španělských misiích v Latinské Americe, s.d., 158 ll, k8
- nezjištěný: různé básně, překlad ze španělštiny s rkp. poznámkami Marie Rosy Junové, strojopis, s.d., 64 ll, k8

3. pracovní sešity:

- Kryštof Jan: školní sešit bez desek, někde potrhané stránky, rukopis, s.d., 36 ll, k8

Tisky a výstřižky

A. tisky vlastní:

Deml Jakub: Co na tom, neví-li střecha, báseň, pamětní tisk na Pavlu Kytlicovou, 1946, 1 kus, 2 ll, k8

Deml Jakub: Das Lied eines wahnsinning gewordenen Soldaten, kniha s věnováním Jiřímu Němcovi, 1935, 44 ll, k8

Deml Jakub: Hymnus na svatého Vojtěcha, 1951, 2 kusy, 3 ll, k8

Deml Jakub: K instalaci vld. p. Josefa Martináska, 1948, 1 kus, 2 ll, k8

Deml Jakub: Moji přátelé, knížka, 1913, 34 ll, k8

Deml Jakub: Rozmilý Jene Martine Vochoči, kniha, 1996, 16 ll, k8

[k9] Deml Jakub: Sen jeden svítí, samizdatové vydání, svázáno, uspořádal Jindřich Chalupecký, s.d., 261 ll, k9

Deml Jakub: Triptych, drobná nesvázaná kniha (originál + kopie), 1960, 2 kusy, 12 ll, k9

Deml Jakub: Ustrnulými nebesy, báseň s ilustrací, 1946, 1 kus, 2 ll, k9

Deml Jakub: Zapomenuté světlo, kniha, 1934, 134 ll, k9

B. tisky o něm:

[k13] „Cožpak to jsem chtěl...“, různé konferenční plakáty a tisky, 2016, 5 kusů, 5 ll, velký formát, k13

[k9] drobné reklamní tisky díla Jakuba Demla a Pavly Kytlicové (poštovní stvrzenka na účet Jakuba Demla), 9 kusů, 9 ll, k9

Deml Jakub: Verše, reklamní prospekt, 1938–1950, 1kus, 6 ll, k9

Na vědomost se dává, reklamní tisk k dílu Jakuba Demla, 1939–1940, 2 kusy, 2 ll, k9

parte Jakuba Demla a vzpomínkový tisk na Jakuba Demla, 1961, 3 kusy, 3 ll, k9

portrétní tisk Jakuba Demla, s.d., 2 kusy, s.d., 2 ll, k9

portrétní tisky Jakuba Demla a Marie Rosy Junové, s.d., 5 kusů, 5 ll, k9

pozvánka na Večer Jakuba Demla v Umělecké besedě, 1939, 1 kus, 1 ll, k9

Prostor Zlín č. 4, obsahuje článek Daniely Iwashity Demlovy verze Březiny (s. 51–57), 2020, 1 kus, 32 ll, K9

C. tisky cizí:

Abraham a Santa Clara: Knihtiskař, sešitek, 1930, 16 ll, k9

Calzini Raffael: Kristus a vetřelec, nerozřezaná kniha, 1923, 1 kus, 17 ll, k9
časopisecké reprodukce obrazů Jana van Eycka, s.d., 6 kusů, 6 ll, k9
Dílo Josefa Holečka, kniha, 1926, 80 ll, k9
Dolnorakouský obzor, 1 kus, 1911, 37 ll, k9
Elitní věneček Akademického spolku, kniha s ozdobnou šňůrkou, 1897, 27 ll, k9
Erben Karel Jaromír: Svatební košile, kniha, s věnováním Arne Laurina
Demlovi, 1930, 1 kus, 20 ll, k9
Erde auf Erden von Hugo Sonnenschein, kniha, 1915, 8 ll, k9
Hrubešová-Blažková Hana: Sv. Petr, malá grafika, s.d., 1 kus, 1 ll, k9
Chalupný Emanuel: Hospodářství a jeho poměr k technice, kniha, 1917, 20 ll, k9
Chalupný Emanuel: Národní povaha jihočeská, kniha, s.d., 4 ll, k9
Chalupný Emanuel: Sociologie, kniha, 1917, 130 ll, k9
Chudým dětem, ročenka, 1929, 44 ll, k9
Jubilejní zpráva Slovanské besedy ve Vídni, kniha, 1925, 48 ll, k9
Konůpek Jan: exlibris Jana Žižky, s.d., 2 kusy, 2 ll, 1 ob., k9
Konůpek Jan: exlibris Roberta Kubíka, s.d., 2 kusy, 2 ll, 1 ob., k9
[k10] Kratochvíl Augustin: Dějiny a archiv městečka Kamenice nad Moravou, kniha,
1912, 62 ll, k10
Kříčková Pavla: Památce Marie Trnkové, kniha s věnováním Jakubu Demlovi,
1929, 32 ll, k10
Kytlicová Pavla: Panenka, knížka, 1946, 30 ll, k10
Lacina Bohdan: Tasovský kostel, 1 kopie grafiky, 1954, 1 kus, 1 ll, k10
Malý katolík, kniha, 1923, 16 ll, k10
2 navštívenky: Jiří Blažek, Dušan Straňák, 2 kusy, 2 ll, k10
Neruda Jan: Ballada horská, drobná kniha s věnováním Arnošta Hrabala, 1941,
6 ll, k10
Památník Palackého, nerozřezaná kniha, 1926, 50 ll, k10
2 parte Jana Amose Venera, 1962, 2 kusy, 2 ll, k10
poděkování manželů Vernerových Miloši Dvořákovi (s tiskem Františka Bílka),
1961, 1 kus, 1 ll, k10
pohlednice Jaroměřic nad Rokytnou, s.d., 1 kus, 1 ll, k10
pohlednice Kostnice, 1 kus, 1 ll, k10
3 pohlednice měst, 30./40. léta 20. století, 3 kusy, 3 ll, k10
pohlednice Tasova, s.d., 2 kusy, 2 ll, k10

pohlednice Tasova Na Husince, z let 1900–1930, 1 kus, 1 ll, k10
 portrétní tisk Eugena Czernina hraběte z Chudenic, s.d., 1 kus, 1 ll, k10
 portrétní tisk Antonína Demla, 1939, 2 kusy, 2 ll, k10
 portrétní tisk Jakuba Demla (otce), 1918, 4 kusy, 4 ll, k10
 portrétní tisk Jindřicha Pfeifera z roku 1918, 1 kus, 1 ll, k10
 portrétní tisk Josefa Poláka, jméno Demlovou rukou, [foto před 1907], 1 kus,
 1 ll, k10
 portrétní tisk Josefa Váchal, 1925, 2 kusy, 2 ll, k10
 portrétní tisk Otokara Březiny, 1903, 1 kus, 1 ll, k10
 portrétní tisky Pavly Kytlicové, z let 1918–1932, 25 kusů, 25 ll, k10
 portrétní tisky Reinera Marii Rilkeho, 1916, 7 kusů, 7 ll, k10
 portrétní tisk Rudolfa Panwitze, z let 1900–1930, 9 kusů, 9 ll, k10
 pozvánka na Komorní večer (zhudebnění Moji přátelé), 1953, 1 kus, 1 ll, k10
 Pravda o Mistru Janu Husovi, s.d., 1 kus, 4 ll, k10
 Procházka F. S.: Chycený Ježíšek, soukromý tisk, 1937, 5 ll, k10
 Purkyně Jan Ev.: Opera Omnia, Tomus I, 1915, 1 kus, 25 ll, k10
 Rakovina po dehtování, kniha, 1930, 14 ll, k10
 Reisser Jan: Pěvecká kultura našeho divadlo, kniha, 1918, 20 ll, k10
 Rodinné kresby Mikoláše Alše, kniha, fragment, 1924, 80 ll, k10
 různé obrázky svatých, některé s pozn. či podpisem JD, s.d., 12 kusů, 12 ll, k10
 Saxl Miloš: ilustrace ke knize P. Kytlicové Panenka, 1946, 1 kus, 7 ll, k10
 Sborová mše svatá, sešitek, 1940, 1 kus, 8 ll, k10
 Soubor projevů z osvobozeného Prachaticka, 1945, kniha, 10 ll, k10
 [k11] Svoboda Emanuel: Rozmarné čtení o Mikuláši Alšovi, kniha, s.d., 27 ll, k11
 Svoboda J. F.: V horácké domácnosti před třicetiletou válkou, článek, 1932,
 28 ll, k11
 Studium poslední, s věnováním A. L. Stříže, časopis, 1911, 8 ll, k11
 Šalda F. X.: Těm, kdož neumějí čísti, drobná knížka, s věnováním F. X. Šaldy
 Jakubu Demlovi, 1926, 32 ll, k11
 Šuránek Antonín: Kněžská sobota, kniha, 1937, 56 ll, k11
 Švec Josef Jiří, věrný učedník Tyršův, kniha, 1921, 24 ll, k11
 Thumanian H.: Gikhor, sešitek, 1949, 8 ll, k11
 Trávníček František: Moravská nářečí, 1926, 12 ll + rozkládací mapa, k11
 Tyrš Miroslav: Úvahy a pojednání, kniha, 1912, 144 ll, k11

Umučenie Pána a gotické obrázky svätých, kniha, 1936, 21 ll, k11
Velké Meziříčí, sešitek, 1939, 12 ll, k11
Vodička Timotheus: Sláva Bohu za všechno, k nedožitým šedesátinám autora
1970, 2 ll, k11
Vopařil Josef: Libela, kniha s vpisky Jakuba Demla, 1934, 1 kus, 22 ll, k11
Vyčítal Miroslav: exlibris Jakub Deml, Marie Rosa Junová, s.d., 5 kusů, 5 ll, k11
Vychodil Jan: Popis velehradských památností, kniha, 1925, 74 ll, k11
vzpomínka na Jana Amose Verneru, 1962, 1 kus, 1 ll, 1 ob., k11
Wirth Zdeněk: Evropská zahrada, kniha, 1911, 1 kus, 16 ll, k11
Zavřel František: Verše o lásce a smrti, kniha, 1941, 34 ll, k11
Zavřel František: Napoleon, kniha, 1941, 49 ll, k11
Zeyer Julius: Feniciens Gúnde, kniha, 1921, 28 ll, k11
Živ buď Ježíš Král, kniha, 1933, 50 ll, k11

D. výstřižky:

1. vlastní práce:

[k12] Jakub Deml: Jan z Kalicha, výstřižek z Věstníku Sokolské župy plukovníka
Švece, 1924, 2 ll, k12

2. o něm:

Dem Andenken Schillers, časopis, 1935, 40 ll, k12
výstřižky z různých novin: Lidová demokracie, Literární noviny, Venkov,
Lidové noviny, Stráž vlasti, měsíčník ELK, Kulturní tvorba, Horácké noviny,
Dnes, Reflex, Katolické noviny, Kultura, Český deník, Pražský ilustrovaný
zpravodaj, 1931–2007, 48 ll, k12
kulturní týdeník A2, číslo věnované Jakubu Demlovi a Ladislavu Klímovi,
2008, 32 ll, k12

3. cizí:

na dvojlistu vlepené výstřižky děl Františka Bílka, 1918, 5 ll, k12
Cubicula: Co bude s Jakubem Demlem?, článek vlepený na papíře, 1939,
1 kus, 1 ll, k12

Fotografie

A. vlastní:

1 album fotografií Jakuba Demla, Marie Rosy Junové s bratrem Konstantinem, Demla s T. G. Masarykem (1928), pohledy na Tasov, různé momentky a portréty ze 40. až 50. let, 21 kusů, k12

1 album fotografií Jakuba Demla s přáteli (Pavla Kytlicová, Otokar Březina, Emilie Lakomá, M. R. Junová, T. G. Masaryk, Silvestr Maria Braitto, Jiří, Hana a Blanka Blažkovi, bratr Antonín...), fotografie z cest, artefakty (mj. Bílkův kříž, plastiky Josefa Kapinuse), folklorní výjevy, 67 listů, z toho 60 s vlepenými fotografiemi, některé uvolněné, z let 1912 až 50. léta 20. století, k12

konvolut fotografií z návštěvy Václava Maršíka v Tasově, Bosna, momentky a portréty z roku 1950, 50 kusů, k12

1 sešitek s nalepenými fotografiemi Demla a Tasova (24 kusů) z roku 1927 s věnováním Emila Šmrhy, 1 kus, k12

2 velkoformátové fotografie z Demlových školních let z 80. let 19. století, 2 kusy, k12

3 rodinné fotografie a otcem Jakubem Demlem, nevlastní matkou a sestrami Vilemínou a Matylkou z roku 1910 a kolem 1900, 3 kusy, k12

76 momentek a portrétních fotografií z let 1900–1961, 76 kusů, k12

29 fotografií Jaroslava Bryndy s Jakubem Demlem z roku 1942, 29 kusů, k12

7 fotografií z pohřbu Jakuba Demla, 7 kusů, k12

[k13] 1 album v deskách z bleděmodrého sametu s iniciálami PB [Pavla Balíková] (Pavla Kytlicová, Jakub Deml a rodinní příslušníci) z let 1900–1930, 24 kusů, k13

1 velké album s fotografiemi především vlastními i cizími (Otokar Březina, Eliška Wiesenbergerová, Pavla Kytlicová s rodinou, Anežka Nožičková, M. R. Junová, Josef Ševčík, Antonín Deml, Jan Zahradníček s rodinou, svatba O. F. Bablera, Konstantin Miklík, Josef Florian, Léon Bloy, Jaroslav Vrchlický, Felix Jenewein a mnoho dalších; díla Josefa Kapinuse, letecké fotografie chrámů a hradů atd.) z let 1887–1948, 97l a dalších 16 volně vložených kusů, k13

B. cizí:

[k14] 1 velkoformátové album s pohlednicemi převážně z poutních míst (na zadních stranách texty), 78 kusů, k14

- [k15] 1 album se 7 fotografiemi okolí Jinošova od Ondřeje Knolla věnované Jakubu Demlovi, 1926, 1 kus, k15
1 portrét bratra Josefa Demla, 1 kus, k15
1 fotografie/portrét Blanky Blažkové z roku 1960, 1 kus, k15
1 fotografie/portrét děda JD Jana Demla z Opatova, 1 kus, k15
1 fotografie/portrét Jana Amose Vernerera z let 1920–1940, 1 kus, k15
12 fotografií děl Felixe Jeneweina, 12 kusů, k15
1 fotografie/portrét Josefa Ševčíka [před 1911], 1 kus, k15
1 fotografie Ludmily Kozákové (sestra Pavly Kytlicové) z roku 1906, 1 kus, k15
25 fotografií/portrétů a momentek Marie Rosy Junové z let 1930–1960, 23 kusů, k15
4 fotografie Otokara Březiny z let 1900–1920, 4 kusy, k15
18 fotografií Pavly Kytlicové, různé momentky z let 1900–1932, 18 kusů, k15
3 fotokopie obrázků, 3 kusy, k15
20 fotografií různých budov (Jinošov, Tasov) a uměleckých děl, 20 kusů, k15
1 konvolut rozmanitých fotografií z různých let 1900–1925 (zřejmě vlastnictví Pavly Kytlicové), 53 kusů, k15
5 fotografií světců s.d., 5 kusů, k15
1 fotografie/portrét Timothea Vodičky z roku 1958, 1 kus, k15
- [k16] 1 konvolut různých fotografií budov, lidí a zvířat z let 1900–1930, 69 kusů, k16
1 velkoformátová fotografie kněze Aug. Kratochvíla z roku 1932, 1 kus, k16
1 konvolut fotografií z Nové Říše, Jaroměřic, Tasova (včetně jedné skupinové s Jakubem Demlem), Náměště nad Oslavou aj. od Ondřeje Knolla z roku 1933, 67 kusů, k16
1 konvolut momentek a portrétů různých lidí z let 1910–1940, 15 kusů, k16
5 negativů na skle v zelených deskách, 5 kusů, k16
10 skleněných negativů a 2 negativy na fotopapíře v papírových deskách, 12 kusů, k16

Sbírka Jana Amose Vernerera (2. část)

Poznámka k dalšímu zpracování: Vzhledem k tomu, že první část Vernerovy sbírky (přírůstek z roku 1987) je zařazena do ostatních přírůstků i do jejich seznamu (viz výše), i v zájmu přehlednosti fondu a sloučení korespondence témuž adresátovi budou všechny Demlovy písemnosti z Vernerovy sbírky z druhého přírůstku (1996, viz následující seznam) v budoucnosti přesunuty do běžného Demlova fondu a zvlášť ponechány jen písemnosti J. A. Vernerera, které s Demlem a jeho knihami přímo nesouvisí. Vzhledem k unikátnosti a velikosti Vernerovy sbírky však budou součástí oddílu Vernerových dokumentů i soupisy obou přírůstků z jeho sbírky z let 1987 a 1996 (rozhodnutí ředitele LA PNP Tomáše Pavlíčka z 4. srpna 2020).

Doklady

A. vlastní: Verner Jan Amos

[k17] rukopisný adresář psaný na různé útržky, 5 ll, k17
konvolut dokladů o vysokoškolském studiu, 1931, 6ll, k17

B. rodinné: Božena Vernerová

potvrzení o prodeji Demlovy korespondence ze sbírky J. A. Vernerera do
LA PNP, 1987, 2ll, k17
kopie soupisů pozůstalosti Jana Amose Vernerera, 1987 (součástí tohoto soupisu
je též posudek Vladimíra Binara K souboru korespondence Jakuba Demla
J. A. Vernerovi, 3 ll) a 1996, celkem 12 ll, k17

C. cizí: Deml Jakub

koncept závěti, 1929, 6ll, k17
potvrzení Jakuba Demla o vyrovnání dluhu, 1915, 1 ll, k17
poštovní průvodka, s.d., 1 ll, k17
předvolání k svědectví, 1934, 1 ll, k17
přihlášení trvalého bydliště, 1935, 1 ll, k17
úmrtní oznámení Antonín Deml [bratr JD], 1939, 2 ll, k17
výpis z účtu, 1934, 1 ll, k17

Korespondence

A. Jan Amos Verner:

1. přijatá:

osoby:

Bílek František => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k17

Boronda Jaroslav => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1934, 4 ll, k17

Dančová Zlata => Verner Jan Amos, 1 dopisnice z roku 1934, 1 ll, k17

Deml Jakub => Verner Jan Amos, 1 dopis, příloha: parte a vzpomínkový tisk na P. Kytlicovou z let 1934–1957, 6 ll, 1 ob., k17

Dvořák Miloš => Verner Jan Amos, 4 dopisy a 2 pohlednice z let 1932–1937, 15 ll přílohy: 3 překlady, 3 ob., k17

Glabazňová Marie => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1934, 3 ll, 1 ob., k17

Hornof Zdena => Verner Jan Amos, 1 pohlednice z roku 1933, 1 ll, k17

Hromádka K. => Verner Jan Amos, 2 pohlednice z roku 1933, 2 ll, k17

Junová Marie Rosa => Verner Jan Amos, 6 dopisů, 2 pohlednice a 4 dopisnice z let 1935–1952, 7 ob., 16 ll, přílohy: černý zápisník A4, 19 ll, k17

Knoll Ondřej => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k17

Kodeš Antonín => Verner Jan Amos, 1 dopis a 1 pohlednice z roku 1934, 2 ll, k17

Krahulíková => Verner Jan Amos, 1 dopisnice z roku 1933, 1 ll, k17

Krulová Drahomíra => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1934, 2 ll, 1 ob., k17

Krulová Marie => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1933, 2 ll, k17

Kytlicová Pavla => Verner Jan Amos, 6 dopisů, 2 dopisnice, 1 pohlednice a 1 telegram z let 1928–1932, přiložena vizitka s podpisy P. Kytlicové, Jakuba Demla a dalších z roku 1919, 9 ll, k17

Maras Walter => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1936, 1 ll, 1 ob., k17

Mucha Jan => Verner Jan Amos, 1 dopisnice z roku [asi 1936], 1 ll, k17

nezjištěný Petr => Verner Jan Amos, 1 pohlednice z roku [1933], 1 ll, 1 ob., k17

Popelář Jaroslav => Verner Jan Amos, 4 dopisy, 1 dopisnice z let 1935–1937, příloha: 1 opis dopisu Jakuba Demla, 1 soupis Demlových knih, 3 ob., 7 ll, k17

Reiner Oskar => Verner Jan Amos, 2 dopisnice z let 1934–1936, 2 ll, k17

Sweerts-Sporková Kateřina => Verner Jan Amos, 4 dopisy, 5 pohlednic z let 1932–1935, 9 ll, k17

Vavroušek Bohumil => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1936, 1 ll, k17

Verner Samuel => Verner Jan Amos, 3 dopisy a 1 dopisnice z let 1932–1933, 5 ll, k17

Vernerová Anna => Verner Jan Amos, 1 dopisnice z roku 1933, 1 ll, k17

Vernerová Marta => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1933, 1 ob., k17

Vlasák Miroslav => Verner Jan Amos, 1 dopisnice z roku 1934, 1 ll, k17

Vrba Josef => Verner Jan Amos, 1 telegram z roku 1961, 1 ll, k17

Vrbová Marta => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1960, 1 ll, 1 ob., k17

korporace:

Dyrynkova tiskárna => Verner Jan Amos, 1 dopis z roku 1934, 2 ll, k17

2. odeslaná:

osoby:

Verner Jan Amos => Brtvová Božena, 1 pohlednice z roku 1929, 1 ll, k17

Verner Jan Amos => Deml Jakub, koncept na rubu opisu Demlova Snu (fragment), 1933, 2 ll, k20

Verner Jan Amos => Dvořák Miloš, 2 koncepty dopisu, s.d., 2 ll, k17

Verner Jan Amos => Junová Marie Rosa, 1 dopis z roku 1936, 1 ll, k17

Verner Jan Amos => Krulová, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k17

Verner Jan Amos => Kyticová Pavla, 8 dopisů z let 1929–1931, 11 ll, k17

Verner Jan Amos => Mucha Jan, 6 fragmentů a konceptů dopisů z let 1932–1935, 7 ll, k17

Verner Jan Amos => nezjištěnému, 2 dopisy z roku 1929, 2ll, k17

Verner Jan Amos => nezjištěnému Jaroslavovi, 1 dopis z roku 1929, 1ll, k17

Verner Jan Amos => Vernerová Anna, 5 dopisů, 1 pohlednice z let 1932–1935, 7 ll, k17

Verner Jan Amos => Verner Samuel, 4 koncepty dopisů z roku 1934, 5ll, k17

korporace:

Verner Jan Amos => Československá grafická Unie, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k17

B. cizí:

osoby:

[k18] Bendová M. => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k18

Bezruč Petr => Deml Jakub, 1 pohlednice, s.d., 1 ll, k18
Brabcová M. => Deml Jakub, 1 pohlednice z roku 1931, 1 ll, k18
Brtvová Božena => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, 1 ob., k18
Budinská Marie => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1934, 1 ll, k18
Březina Otokar => Pammrová Anna, výpisky a strojopisné přepisy dopisů z let 1899–1928, 23 ll, k18
Březina Otokar => Wiesenbergerová Eliška, 1 opis dopisu z roku 1914, 1 ll, k18
Dacík Reginald => Deml Jakub, 3 dopisy z roku 1932, 3 ll, k18
David Josef => Demlová Anna, 1 pohlednice z roku 1932, 1 ll, k18
Deml Jakub => Beneš Václav, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k18
Deml Jakub => Brtníková Anna, 1 pohlednice, s.d., 1 ll, k18
Deml Jakub => Brtvová Božena, 3 dopisy, 1 pohlednice z roku 1932, 2 ob., 4 ll, k18
Deml Jakub => David Josef, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Deml Jakub => Demlová (matka), 1 pohlednice z roku 1932, 1 ll, k18
Deml Jakub => Dyrynk, 1 dopis z roku 1935, 3 ll, k18
Deml Jakub => Fučík Bedřich, 1 dopis, s.d., 1 ll, k18
Deml Jakub => nezjištěná, 1 dopis, s.d., 2 ll, k18
Deml Jakub => nezjištěnému převorovi, 1 dopis z roku 1934, 2 ll, k18
Deml Jakub => nezjištěnému Josífkovi, 1 koncept dopisu, s.d., 1 ll, k18
Deml Jakub = > Stuch Jaromír, 1 dopisnice z roku 1934, 1 ll, k18
Deml Jakub => Sweerts-Sporková Kateřina, 2 dopisy z let 1932–1935, 3 ll, k18
Deml Jakub => T[enorová] Leopolda, 1 dopis z roku 1907, 2 ll, k18
Deml Jakub => Verner Samuel, 2 opisy dopisů z roku 1955, 4 ll, k18
Deml Jakub => Vernerová Anna, 1 dopisnice, s.d., 1 ll, k18
Deml Jakub => nezjištěný Zdeněk, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Dvořák Miloš => Deml Jakub, 3 dopisy z roku 1934, 5 ll, k18
Fejfar Vratislav => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k18
Felix Emil => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1935, 1 ll, k18
Florian Josef => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1935, 1 ll, k18
Foerster Josef Bohuslav => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k18
Gebauerová Marie => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Glabazňová Marie => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k18
Habaneč František => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Hezina František => Deml Jakub, 2 dopisy z roku 1932, 2 ll, k18

Hornof Zdeněk => nezjištěnému, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Hradilík Lubomír => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1934, 2 ll, k18
Hulka-Laskowski Pawel => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Chatrný Adolf => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Jehlička Karel => Deml Josef, 1 dopis, s.d., 1 ll, k18
Jech, František => Deml, Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18 (dopis zároveň patří do knihy Jak jsme se loučili, jejíž se stal součástí)
Jurák Jeroným => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Karafiát Leopold => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1934, 1 ll, k18
Kerndl Leopold => Deml Jakub, 3 dopisy z let 1932–1933, 5 ll, k18
Kerndlová K. => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Konůpek Jan => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1935, 1 ll, k18
Koutný Antonín => nezjištěný, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Krulovi => Deml Jakub, 1 dopis, s.d., 2 ll, k18
Kytlicová Pavla => Deml Antonín, 2 dopisy z roku 1921, 3 ll, 1 ob., k18
Kytlicová Pavla => Maras Walter, 3 dopisy z roku 1931, 9 ll, k18
Liška Roman => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Maras Walter => nezjištěný, 1 dopis, s.d., 1 ll, k18
Mastík František => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1922, 1 ll, k18
Mucha Jan => Brtvová Božena, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k18
Neumann Stanislav K. => Březina Otokar, 1 kopie dopisu z roku 1918, 1 ll, k18
Neumann Stanislav Kostka => Deml Jakub, 1 kopie dopisu z roku 1913, 2 ll, k18
nezjištěný => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k18
nezjištěný => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
nezjištěný => Deml Jakub, 1 dopis, s.d., 1 ll, k18
Novotný Miloslav => Deml Jakub, 2 dopisy z roku 1934, 2 ll, k18
Nožičková Františka => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
Pammrová Anna => Deml Jakub, 1 dopis, 1 pohlednice z roku 1932, příloha: 1 fotografie, 3 ll, k18
Pammrová Anna => Veselý Antonín, 1 dopis z roku 1933, 1 ll, k18
Panwitz Rudolf => Deml, Jakub, 1 dopis z roku 1935, 1 ll, k18
Píša A. M. => Deml Jakub, 1 dopisnice/objednávka knih z roku 1935, 1 ll, k18
Podskalská-Harrachová Josefa => Deml Jakub, 1 fragment zálepky z roku 1933, 1 ll, k18

- Preiss Jaroslav => Deml Jakub, 1 kopie dopisu z roku 1932, 1 ll, k18
Protivenská Božena => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k18
Resl Josef => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k18
[k19] Stiblerová Julie => Deml Jakub, 2 dopisy z let 1933–1934, 4 ll, k19
Stuchel Jaromír => Deml Jakub, 1 dopisnice z roku 1934, 1 ll, k19
Šeba Cyril M. => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k19
Tauerová Marie => Deml Jakub, 2 dopisy z roku 1932, 2 ll, k19
Verner Samuel => Deml Jakub, 5 dopisů z let 1932–1933, 10 ll, 2 ob., k19
Verner Samuel => Vernerová Anna, 1 pohlednice, s.d., 1 ll, k19
Vernerová Marta => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 2 ll, k19
Vinař Jan => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1934, 1 ll, k19
Vořechovi Čeněk a Marie => Deml Jakub, 1 dopis, s.d., 1 ll, k19
Vysloužil Stanislav => nezjištěný, 1 dopis z roku 1933 (s poznámkou JD), 2 ll, k19
Žáčková Marie => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, k19

korporace:

- Deml Jakub => Družstvo knihtiskárny v Hranicích, 1 dopisnice, s.d., 1 ll, k19
Deml Jakub => Svatobor, 1 dopis z roku 1934, 2 ll, k19
Kryl a Scotti, knihtiskaři => Deml Jakub, 2 dopisy z let 1933–1934, 3 ll, 1 ob., k19
Svatobor => Deml Jakub, 2 dopisy z roku 1934, 2 ll, k19
Živnostenská banka => Deml Jakub, 1 dopis z roku 1932, 1 ll, 1 ob., k19
konvolut obálek z korespondence Jakuba Demla Jana Amosu Vernerovi, 61 ks, k19
konvolut obálek a drobných poznámek, 1 pohlednice, 1 báseň (neznámý autor), s.d., 3 ll, k19
konvolut konceptů dopisů psaných na nejrůznější útržky, tisky, pohlednice, 73 ll, 1 ob., k19

Rukopisy

A. vlastní:

- Má poslední návštěva u paní Pavly Kytlicové, 1932, 6 ll, k19
Nemoc u Vořechů, poznámky a náčrtky, s.d., 4 ll, k19
různá excerpta a různé poznámky z let 1930–1962, 31 ll a 1 fotografie Kubínka, k19
Sen Dvě červená jablíčka, s.d., 2 ll, k19

„Jakub Deml: Šlápěje XXII“, rukopisné kritické poznámky ke knize (k invektivám Demlovým i Junové proti Šaldovi i proti Skautíkovi), s.d. [po 1937], 1 ll, k19

B. cizí – rukopisy Jakuba Demla a opisy jeho prací:

1. knihy básní:

[k20] Deml Jakub: Das Lied eines Wahnsinning gewordenen Soldaten [Píseň vojína šílence], báseň, rukopis, 1935, 34 ll, k20

Deml Jakub: Píseň vojína šílence, předmluva, rukopis, 1935, 58 ll, k20

Deml Jakub: Píseň vojína šílence, část předmluvy (odpovídá rukopisu do s. 47), opis J. A. Vernerera, 1935, 7 ll, k20

Deml Jakub: Solitudo, [1934], 1 strana původního rukopisu a rukopisná poznámka, zbytek opis JAV, 8 ll, k20

Deml, Jakub: Solitudo, překlady do češtiny (autor neznámý), rukou JAV a ještě někoho dalšího: básně Solitudo (dva různé opisy), Bez jednoho slova, s.d. [po 1934], 6 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje, sv. V. (opis J. A. Verner), 42 ll, příloha: 1 tisk Jakubu Demlovi díkem, 2 ll, 5 obálek, k20

2. jednotlivé básně:

Deml Jakub: Ballada o záhadném zjevení, fragment básně Ballada, [1909], 1 ll k20

Deml Jakub: In der Gruft, báseň, rukopis, [30. léta], 2 ll, k20

Deml Jakub: Jisté maličké, báseň, rukopis, s.d., 1 ll, k20

Deml Jakub: K Betlemu, báseň, svázaný rukopis, 1955, 4 ll, k20

Deml Jakub: Koniklec, báseň v próze, strojopis s Demlovým podpisem, 1954, 6 ll, k20

Deml Jakub: Moje smrt, báseň, rukopis, 1934, 1 ll, 1 ob., k20

Deml Jakub: Oni a já, báseň, rukopis, s.d., 1 ll, k20

Deml Jakub: Pohádka, báseň, rukopis, 1935, 2 ll, k20

Deml Jakub: Poklad, báseň, rukopis, 1922, 1 ll, k20

Deml Jakub: Presidentu TGM k pětaosmdesátinám, tisk, [1935], 2 ll, k20

Deml Jakub: Proměna, báseň, rukopis, s.d., 1 ll, k20

Deml Jakub: Stařec před jeslemi, báseň, 1955, 1 ll, k20

Deml Jakub: Stvoření, báseň, rukopis, s.d. [1910], 1 ll, k20

Deml Jakub: Štědrý den 1909, rukopis, 1909, 2 ll, k20

Jakub Deml: „Vlaštovičko, jest krásný exotický květ?...“ [Vlaštovice], fragment básně, s.d. [kolem 1909], 1 ll, k20

Deml Jakub: Vyjděte z pouští proroci, básně, strojopis, 1927, 1 ll, k20

Vernerovy opisy Demlových básní (ponecháváme pohromadě opisy podobně ztvárněné nebo označené):

Deml Jakub: Až budu umírat, Bude to má smrt, Ale já vím..., s.d., 4 ll., 20k

Deml Jakub: Aspoň tu chvíli... [Obrať ke mně své oči], Až budu umírat, Bude to má smrt; pod stejnou značkou T D19 přiložen opis prozaického textu „Třeba tomu, s kým mluvíme, hleděti do očí“, s.d., 5 ll, k20

Deml Jakub: Jsi, duše má... [Jitro], s.d., 1 ll, K20

Deml Jakub: Epifania, Štědrý den, Vánoce, s.d. [po 1934], 4 ll, k20

Deml Jakub: Po týdnu pašijovém, T. G. M., 2 básně, přepis J. A. Verner, s.d., 2 ll, k20

Deml Jakub: Tré básní, Poutník jerusalemský, Stín mého sadu, přepisy, s.d., 8 ll, k20

3. próza vydaná knižně:

Deml Jakub: Princezna, dvě samostatně paginované snové prózy Právě mi říká Marie Vořechová... a V noci z 27. na 28. prosince..., oba datované 1934, 13 ll, k20

Deml Jakub: Princezna, fragment korektur, 1934,3 ll, k20

4. kratší texty zařazené do knih:

Deml Jakub: Cesta k Jihu, předmluva „Roso Junová...“, rukopis, 1935, 6 ll, k20

Deml Jakub: Domů, úvodní text „Ten, kterému říkají Jakub Deml, kněz, ale který nezná svého jména“, rukopis, 1912, 1 ll, k20

Deml Jakub: Jak jsme se loučili, autorský doslov „Dopisy v této knize otištěné...“ a závěrečný dopis Waltra Marase, rukopis, 1933, 4 ll, k20

Deml Jakub: Jak jsme se loučili, dva cizí nekrology o Pavle Kytlicové zařazené do knihy, rukopisný opis J. A. Venera s Demlovým doplňkem a otisk s Demlovými korekturami, 1933, 4 ll, k20

Deml Jakub: Listy Jakuba Demla Otokaru Březinovi, básně Die letzten Tage des zwerges el Bobo de Coria, rukopis (básně zařazena do Solituda, ale tento opis

s předchozí větou je podkladem pro poznámku ke knize Listy Jakuba Demla Otokaru Březinovi), [1933], s.d., 4 ll, k20

Deml Jakub: Listy Otokara Březiny Anně Pammrové, Demlův komentář a ediční poznámka, rukopis, 1933, 2 ll, k20

Deml Jakub: Listy Otokara Březiny Jakubu Demlovi, Demlovy komentáře, poznámky, 1932, 36 ll, k20

Deml Jakub: Listy Otokara Březinovi Jakubu Demlovi, poznámka k dopisu z 21. 5. 1920: text Jak se daří básníkům na světě, článek z Tribuny použitý ve Šlápějích VII (1920), 1932, 1 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje VII, Z listů Pavle Kytlicové, 1918, pozdější opis J. A. Vernerova [30. léta], 3 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje XIX, Kreslířské umění Marie Vořechové-Vejvodové, eseje, rukopis, 1933, 4 ll, k20

Deml Jakub: Deml Jakub: Šlápěje XX (1934), dialog Chvilce soumraku, datovaný 1909, opis Jana Amose Vernerova a výtisk sazby, 3 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje XX (1934), báseň Z mrtvých vstala, datovaná 1921, tisk, 2 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje XX (1934), Dva dokumenty, 2 výstřižky s komentářem JD, tisk a rukopis, 1934, 5 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje XX (1934), Postscriptum, 1934, 1 ll, k20

Deml Jakub: Šlápěje XXII, „Rozšiřitel dobrého tisku ctihodný Šebestian Kubínek“, rukopisná popiska na rubu fotografie Š. Kubínka, [1937], 1 ll, k20

Jakub Deml: Tanec Smrti, dvě varianty prózy Noc, 1909, 4 ll, k20

Jakub Deml: [Věštec], fragment dialogu [Prorok, 1. verze knihy Věštec] s.d. [1908], 1 ll, k20

5. deníky, zápisníky:

Deml Jakub: K Březinovi, zápisník a vzpomínky, rkp. částečně svázaný a uložený v deskách, s.d., 50 ll, k20

6. kratší texty, eseje a dialogy:

Deml Jakub: Aforismy, rukopis, s.d., 6ll, k20

Deml Jakub: Host, snová próza, přepis J. A. Vernerova, do dvojlistu vložen Vernerův opis Demlovy básně Na náš dík..., s.d., 3 ll, k20

Deml Jakub: „Jan Amos Verner, architekt Čeněk Vořech...“, text o hmotné situaci Jakuba Demla, rukopis, přiložena 1 strana strojopisu s bankovním výpisem, 1934, 6 ll, k20

Deml Jakub: „Krajina, živě připomínající...“, próza-dialog, s.d. [asi kolem 1909], 5 ll, k20

Deml Jakub: „Nevěřte tomu, kdo trpí“, kratší snová próza, podle kontextu i datace by mohla být nezařazenou součástí knihy Princezna, 1934, 3 ll, k20

Deml Jakub: O polednách, dialog, 1909, 2 ll, k20

Deml Jakub: „Pan hrabě nese doutník k ústům...“ [zřejmě o hraběti Sporckovi], poznámka, rukopis, s.d. [30. léta], 1 ll, k20

Deml Jakub: Sen, Věnování Františku Bílkovi, fragment, rukopis, opis

J. A. Verner, s.d. [1905], na rubu koncept dopisu J. A. Verner Demlovi, 1933, 2 ll, k20

Deml Jakub: Život, strojopis, přepis J. A. Verner, s.d., 2 ll, k20

7. věnování:

Deml Jakub: „Příteli Otokaru Březinovi...“, strana s opisy věnování Březinovi, Elišce Wiesenbergerové a Františku Bílkovi, rukopis, 1917, 1 ll, k20

8. překlady:

Deml Jakub: Albatros, Nepřítel, Špatný mnich, na rubu napsáno neznámou rukou „Demlovy překlady z Baudelaira“ [pravděpodobně omyl], přepis J. A. Verner, 2ll, k20

9. ostatní:

Deml Jakub: kartička s údaji/tiráž k německému vydání Panenky Pavly Kytlicové, rukopis, 1932, 1 ll, k20

Deml Jakub: kartičky s Demlovými abonenty (Božena Brtvová, A. C. Danner, Lad. Mágr, Lány dr. Emil a na rubu Františka Rezková) s časovými údaji o odeslaných knihách, s.d., 4 ll, k20

Deml Jakub: Moji přátelé, Zapomenuté světlo, Život jak já jej vidím, texty na přebaly knih, rkp., s.d. [po 1934], 2ll, k20

Deml Jakub: nezjištěné Demlovy texty fragmenty jeho rukopisů i Vernerových opisů, s. d. [30. léta], 16 ll, k20

Deml Jakub: nezjištěný roztrhaný list, rukopis, s.d., 14 ll, k20

Deml Jakub: poznámky, rukopis, s.d. [asi 1934], 2 ll, k20

10. fotokopie:

Deml Jakub: konvolut fotokopii různých neúplných rukopisů, obsažených v originále v pozůstalosti Jana Amose Vernerera: Myšlenky, Aforismy, Svatá noc, Jarní dopoledne, Dílo Jana Konůpka, O polednách (i související korespondence), Cesta k Jihu, Dva dokumenty a různé fragmenty nezjištěných textů z let 1909–1935, 55 ll, k20

C. rukopisy cizí – ostatní autoři:

[k21] Bradáč Antonín: Lyrika láska v díle J. Demla, článek, rkp. opis z Měsíčníku katolického duchovenstva, 1959, 9 ll, 1 ob, k21

Dvořák Miloš: Noc, báseň, přepis J. A. Verner, s.d., 3 ll, k21

Dvořák Miloš: Smrt Jakuba Demla, vzpomínka, fotokopie, 1961, 21 ll, příloha:

Bednář Kamil: Jakubu Demlu k Vánocům, báseň, strojopis, 1956, 1 ll, k21

Eduard Karl: Einführung, předmluva k Písni vojína šilence, strojopis s rkp. poznámkami, s.d., 9 ll, k21

nezjištěný: „Básník Jakub Deml přednášel...“, referát, rkp. opis J. A. Verner, text + fragment, s.d., 3 ll, k21

nezjištěný: Evička, novin. článek, opis J. A. Verner, 1930, 1 ll, k21

nezjištěný: Jugo, recenze, opis J. A. Verner, 1936, 1 ll, k21

nezjištěný: Lob des Tages, Die geliebte Singt, Der jüngste Tag, Morgengebete, básně, kopie rukopisů, 30. léta, 5 ll, k21

nezjištěný: Princezna, recenze, opis J. A. Verner, 1935, 1 ll, k21

nezjištěný: Princezna, Solitudo, Štědrý den, rkp. opis J. A. Verner, 1934–1935, 2 ll, k21

nezjištěný: Rudolf Pannwitz: Vzpomínka na Ot. Březinu, recenze, rkp. opis J. A. Verner, 1936, 1 ll, k21

nezjištěný: Solitudo, recenze, rkp. opis J. A. Verner, 1934, 1 ll, k21

nezjištěný: Štědrý den, recenze, rkp. opis J. A. Verner, 1934, 1 ll, k21

Prokeš Antonín: Jakuba Demla Svědectví, recenze, opis J. A. Verner, 1931, 7 ll, k21

Tkadlec Jozef: Novalis: Duchovní píseň, překlad Jozefa Tkadlece, přepis J. A. Verner, 2 ll, k21

Vernerová Božena (?): „Na tetičku...“, vzpomínka a báseň, strojopis, s.d., 2 ll, k21
Wiesenbergrová Eliška: Slunce samo jest, báseň, Demlův přepis, 1918, 1 ll, k21
Z posledních slov Pavly Kytlicové, 1932, 12 ll, k21

Tisky

A. cizí:

- Archy Staré Říše, 2 svazky Archů z let 1931–1933, příloha 2 ob., k21
Deml Jakub: Poděkování z nezjištěné knihy, s.d., 1 ll, k21
Deml Jakub: „Přijel k nám do Vídně host...“, s.d., 2 ll, k21
Deml Jakub: Vánoce 1938–1939, kniha, 1939, 17 ll, k21
Deml Jakub: Vánoce v Tasově, 1940, prospekt, 17 ll, k21
Dvořák Miloš: Výklad Březinovy básně Návštěva, sešitek s rkp. Demlovými poznámkami a korekturami, s.d., 12 ll, k21
Gedeon, věstník edice Ismael, 5 sešitků, 1930–1931, 1 ob., 51 ll, k21
Konůpek Jan: tisky ilustrací, s.d., 9 ll, k21
Kytlicová Pavla: 2 podobizny z let 1925–1932, 2 ll, k21
Kritický měsíčník, časopis, 1948, 25 ll, k21
Kterak poznávala ctihodná Anna Kateřina Emmerichová ostatky svatých a jaká měla podivuhodná vidění jejich životů, kniha, 1926, 118 ll, k21
Kučera Eduard: Chvála fanatiků, kniha, 1925, 14 ll, k21
Lang Andrew: Panna Orleanská, kniha, 1929, 54 ll, k21
Modlitební kniha, fragment sešitku, s.d., 16 ll, k21
Masson Georges-Armand: Soliveau čili dokonalý poslanec, kniha, 1925, 20 ll, k21
Miklík Konstantin: Kritické studium, kniha, 1947, 42 ll, k21
nezjištěný: Listy Jakuba Demla Otokara Březinovi, noticka k Demlově knize, [asi 1933], 1 ll, k21
[k22] Nová Říše, 5 svazků časopisu (sborníku), 1930–1931, 55 ll, k22
Okénko do dílny umělcovy (Záznamy o všem, co právě vytváří Jan Konůpek, kronika jeho vývoje a díla), 16 čísel, 1940–1948, 165 ll, k22
Pammrová Anna: Ohlas předvěkých svatých lesů, svazeček v tvrdých deskách, s.d., 6 ll, k22
Pammrová Anna: Zrcadlo duše, kniha, 1945, 50 ll; příloha: úvaha Otokara Nejedlého na vloženém listě, 1 ll, k22
Prorocví Joelovo, kniha, 1931, 20 ll, k22

Průvodní list ke knize Pavly Kytlicové, sešitek, 1931, 7l; příloha 3 vložené listy, 3 ll, k22
Rilke Reiner Maria: 2 podobizny, s.d., 2 ll, k22
Rilke Reiner Maria: Podzim, přetisk rukopisu přeložené básně, s.d., 1 ll, k22
Unikátní exlibris Jana Konůpka, editor Jan Žižka, sešitek, 1940, 9 ll, příloha: kartonové desky, k22
Verlaine Paul: Rozhovory duše s Bohem, originály a překlady Fr. Tkadlece, 1932, volné listy ve tvrdých destičkách, 13 ll, k22
Věstník Společnosti Otakara Ostrčila, nerozřezaný časopis, 1948, 4 ll, k22
Vinař Jan: Matutinum, svazeček ve tvrdých deskách, s.d., 8 ll, k22
Život, časopis, 1934, 16 ll, k22
Konvolut tisků, průvodních listů, objednacích formulářů, fragmentů knih Jakuba Demla, s.d., 74 ll, 1 ob., k22
Konvolut různých tisků, reklamních letáčků, s.d., 11 ll, k22

Výstřižky

Konvolut výstřižků z novin (částečně i o Jakubu Demlovi): Lidové noviny, Přítel lidu, Lidová demokracie, Velkomeziříčsko a další, 1930–1966, 14 ll, k22

Fotografie

A. cizí:

děvčátko u oltáře, s.d., 1 kus, k22

PROZATÍMNÍ SOUPIS DODATKŮ OSOBNÍHO FONDU JAKUB DEML V LITERÁRNÍM ARCHIVU PNP PRAHA

(Přírůstky po roce 1967, stav k 10. únoru 2021)

Zpracovali Lukáš Prokop (uspořádání a soupis)
a Daniela Iwashita (identifikace textů, úvod)

Vydal tým pro výzkum korespondence Jakuba Demla, ediční a textologické oddělení
Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v Praze v roce 2021

Soupis a úvodní komentář vznikly díky podpoře Grantové agentury České republiky
v rámci projektu GA18-23843S „Deml–Florian–Durych: Korespondence a polemiky
v rukopisech, dopisech, publicistice, literární tvorbě, překladech a vydavatelském díle“